

RECEPTARVM SENTENTIARVM, SIVE VT NVNC LOQVNTVR, COMMVNIVM OPINIONVM, IV, RECONSVLTORVM VTRIVS.

QVE IVRIS,
Tomus Primus,

OPVS ABSOLVTVM ET PERFECTVM,
ITA VT PERPAVCA DESIDERARI VIDEANTVR,
quin omnis in dubium vocata quæstio, hinc resolui possit. Omnibus
Iuris prudentiæ deditis, tam in Scholis, quàm Foro ver-
santibus, longè utilissimum.

CLARISS. ET EXCELLENTISS. IVRECON-
SVLTIS, FRANCISCO TVRSANO AB INCISIA, IOAN.

Baptista Villalupio Toletano, Francisco Vazio ab Aquila Perusino, Matthæo Gri-
baldo Mopha Cheriano, Julio Claro Alexandrino, Iacobo Philippo Portio Imolense, Et Ioanne Fichardo Francofur-
tense, Auctoris.

EX SECYNDÆ EDITIONE, CVI NON SOLVM PLVRIMÆ
observationes eiusdem D. Ioan. Fichardi, sub hoc signo à recens accesserunt: sed etiam LIBER
SEXTVS Conclusionum, Regularum et Cant. Opinionum, Iacobi Philippo
Porty, qui tempore primæ editionis nondum extabat,
additus est.

CVM INDICE RERVM ET VERBORVM
copioso diligentiq.

Com Gratia & privilegio Cæsareo ad Octennium.
FRANCOVRTI AD MOENVM, ANNO
M. D. LXXI,

COLL. SOC. IESV SALM. EX DONO REGVM.

Bib/ d

REV EREN DISS I
MO, SACRI ROMANI IMPERII PRINCE
PI, DN. GEORGIO, ILLVSTRIS ORDINIS THEV-

tonici per Borussiam Administratori Generali, eiusdemque per Germa-
niam & Italiam Supremo Magistro, Domino suo clementissimo,
Ioannes Fichardus Francofurtensis, Iureconsul-
tus, Patriæ Advocatus atque
Syndicus.

S. D. P.

*Q*UAM ad calcem iam deducta recentis hu-
ius Receptarum Sententiarum in iure tum
Pontificio, tum Ciuili, operis editione, Sigis-
mundus Feyerabend, Bibliopola celebris, à me
summe contenderet, ne illa acephala prodiret
in lucem, ut eam pro recepto more, insigni ali-
cui Heroi, potissimum autem Reuerendiss.
C.T. dedicarem, tum etiam nonnulla præfa-
rer: ego quidem, etsi parum ex decoro factu-

rus mihi uiderer, si in alienis operibus (nam ea quæ ipse contuli, exigua qui-
dem sunt) eam operam mihi sumerem, tamen cum propensum Sigismundi
animum, quo iamdudum hanc editionem R.C.T. destinauit, intuerer, non
potui precibus illius non morem gerere. Feci autem id eo libentius, quod
iam pridem mihi perspectum esset, quanti à R.C.T. Iurisprudencia fie-
ret, cum ante biennium hoc negotium mihi dederit, ut omnium in utroque iure
celebriorum Interpretum commentaria, quanta maxima possem diligentia,
sumptibus ipsius conquirerem, & compactos etiam ornatissime, ad nouam
eius Bibliothecam transmitterem. id quod à me & antehac factum est se-
dulo, ac etiam nunc haud minore studio, singulis nundinis nostris, procura-
tur. Quantam uero laudem eiusmodi R.C.T. exemplum mereatur, ut
optimus atque prudentissimus quisque facillime intelligit, ita peruelim
Principes omnes illud perinde imitari. Quid enim præclarior (præsertim
in Principe) animo iustitiæ dedito? quæ, ut Cicero scribit, fundamentum
est perpetuæ famæ, & commendationis, sine qua nihil est laudabile: domi-
na item & regina omnium uirtutum? Quapropter par esse, unâ cum Sigis-
mundo, iudicauit, si hoc etiam uolumen Receptarum Sententiarum, siue ut
nunc loquuntur, Communium Opinionum Iureconsultorum, reliquis illis
antea comparatis libris accederet, atque adeo sub R.C.T. titulis & auspi-
cijs in publicum quoque exiret. Quin autem illud idem etiam omnibus in iu-
re uersantibus, pergratum sit futurum, equidem ualde spero. Quum enim
Auctores illi, qui Communiones Opiniones collegerunt hæcenus, & euul-

) (a garunt,

COMMUNES OPINIONES
SIVE SENTENTIÆ IVRISCONSUL.
PER FRANCISCVM TVRZANVM
AB INCISA IVRISCONSULTVM
collectæ ac diligenter examinatz.

Quibus adiuncta sunt CXL. Iuris regula.

EPISTOLA DEDICATORIA.

ILLVSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO
MO D. D. IACOBO PVTEO, S. R. E. CARDINALI DIGNISSIMO,
Patræno suo, Franciscus Turzanus client dectissimus S. D. P.

VM amicorum cohortationibus inductus, Antistes religiosissime, communes aliquot sententias, quas collegi, euulgare vellem: illud faciendum fuit, vt alicui viro insigni, muneris loco dicarentur, sub cuius nomine à vocalis obtrektorum tutiores in publicum prodirent. Ea deliberatio neq; longa, neq; difficilis fuit: cum tu ipse Princeps amplissime, propter singularem humanitatem, incredibilemq; beneficentiã, qua semper à te sum adiutus & ornatus, mihi semper in animo, atq; intimis sensibus hæreas: quo neq; virtute, aut dignitate præstantiorem quenquam, neq; solidis laudibus cumulatiorẽ, cogitare possem. Nam te omnis humani, ac diuini iuris sci-

entia, maximarumq; rerum summa cognitio, apud omnes huius memoriz doctos admirabilem reddidit. Vitæ autem integritas, morumq; sanctimonia, cum diuina quadam sapientia coniuncta, omnium Christianæ religionis nationum ac Principum summam tibi beneuolentiã ac venerationem conciliauit, vt omnes te aliquando ad Reip. gubernacula sedentẽ videre, votis & precibus exoptent, nec aliter eum res ferret, amplissimi patres collegæ tui senserant, te dignum existimantes, qui Reipub. Christianæ altissimum gradum teneres, quorum iussu, fortuna, quæ minus respondit, non tam eripuisse eum locum tibi videtur, quàm ad meliora tempora reseruasse. Nomen igitur nullius apud Iurisconsultos, atque omnis generis viros eruditos magis accepti aut gratiosi, nostrum hoc opusculum præ se ferre posset: quod vtinam tui nominis magnitudini aliqua ex parte responderet. Interim mei consilij certè fuerat has tibi prius legendas præbere, si fortè tuo grauisimo, ac verissimo iudicio comprobarentur, sed me pudor quidam, excusandus certe, venaque dignus, deterruit: verius enim sum, humanissimo Princeps, aliquid laboris imponere tibi viro omnium occupatissimo, cui laborum leuationem, animi requiem, & incolumitatem à diuino numine precari debeo: cum videam, te maximis grauisimiq; negotijs ita semper districtum esse, vt pietas in te mea de tua valetudine me interdum subdubitare cogat. Mirum enim est, te inter tot labores & animo & corpore valere, cum ferè omnes proceres à tuis responsis pendeant: cum deniq; donus tua Regum & Principum nuncijs ac legationibus ita frequentetur, vt ea non solum Romæ curiæ, sed totius orbis Christiani quasi oraculum quoddam esse videatur. Cùm igitur labori tuo parcendum esset: eorum iudicio (quod proximum fuit) qui tibi probatissimi sunt, vtendum census, quibus ac alijs authoribus, quoniam res fuit ad exitum perducenda, accipe quæso, Princeps amplissime, hilaris vultu (qui tuus est mos suauissimus) veteris tui clientis in uniusculũ, in quo non quantum tibi debeam, cum id sit propè infinitum, sed animum promptum & paratum, summamq; tibi gratificandi voluntatem agnosces, & hos nostros labores tui clarissimi & gratiosissimi nominis commendatione, ac præsidio munitos patere in doctorum manus peruenire, vt hoc ad cumulũ tuorum in me innumerabilium meritorum accedat, te vehementer etiam atq; etiam rogo. Vale.

IACOBI PHILIPPI
PORTII FOROCORNELIENSIS,
IVRISCONSULTI ERUDITISSIMI
ELOQUENTISSIMIQUE,

CONCLUSIONVM VTRIVSQUE
IVRIS, ET REGVLARVM, CVM AMPIATIONIBVS
(VT VOCANT) ac limitationibus, nec non & COMMVNIVM
OPINIONVM Libri Quinq;

QVIBVS RECENS ACCESSIT EIVSDEM AVCTORIS
conclusionum, & regularum, cum suis ampliacionibus, & limita-
tionibus, itemque communium opinionum,
Liber Sextus.

EX SECVND A EDITIONE.

FRANCOVRTI AD MOENV M.

CONCLUSIONVM
VTRIVSQUE IVRIS ET
REGVLARVM,

CVM AMPLIATIONIBVS (VT VOCANT) ET LIM-
tationibus, nec non & COMMVNIVM OPINIONVM
Libri quinque.

AVCTORE IACOBO PHILIPPO PORTIO
Imolensi, Iuriconsulco celeberrimo.

ILLVSTR. ET REVER.

COMITI MARCO ANTONIO TURRIANO
IVRISCONSVLTO, ET ECCLESIAE VERO-
nensis Præposito, domino suo.

MICHAEL PORTIVS. S.

EMPER ingrati animi crimen horruï, in quo vitio, Mar-
ce Antonio Turriane, Præsul dignissime, nihil mali non in el-
le, Cicero memoriz prodidit. Poptere, qui beneficium ac-
cipit, adeo oportere arbitror, omnia tempore meminisse, vt
nulla vnquam res aut ætas illius memoriam tollere vel mini-
nuere possit. Hinc omnibus horis mihi curæ fuit, vt si qua fa-
cultate aliquando valeam, gratissimum erga te animum me-
um probarem: tantisq; tuis beneficijs affectus, saltém aliqua
ex parte satisfacere. Et cum vellem, vt lege tenebar, Ia-
cobi Philippi Portij, fratris mei locubrationes nonnullas in iu-
re Ciuili in publicum edere, cuius memoriam non sine acer-

bissimo animi sensu & dolore mente repero, vt enim optimus erat, qui, vt nouerant omnes,
in legali philosophia veteres æmulabatur Iuriconsultos, tu primus Illust. Turriane inter
omnes Patronus & defensor, cui dicarem, occurristi. Debebam (fateor) hoc ipse, cum tan-
tum debere sentiam, quantum persoluere difficile sit, debebat & frater meus, si vita viue-
ret, qui ad te virtute plurimum præstantem semper admiratus est, semperq; amauit, vt
quem putem conferendum, habeam neminem. Et illud, vt cetera præteream, silentio non
inuoluã charitatis & beneuolentiz vestigium, scilicet illachrimasse præ gaudio, cum te pru-
denter ac doctè differentem in Collegio Patano, toto orbe terrarum celeberrimo tot co-
ram Iuriconsultis audiret, quando pro Laurea in iure Pontificio & Casareo obtinenda in-
genij tui vim, quæ summa fuit, ostendisti. Qui eo iudicio atq; memoria lætissimo illo die iu-
ra, & quæ etiam mirè interpretum fatigarunt ingenia, prorsus enodasti, vt omnes in cui ad-
miracionem raperentur, eni muerò, sic grauter dixisti atq; probè, eoq; ordine, splendore, ea
deniq; sublimitate, nec minus politè & eleganter meditata, quàm subita proferendo, vt non
solum insignibus, ac diplomate, vna sententia (vt par erat) te ornare, dignitateq; augere, ve-
rum etiam laudare, & amare contigerit. Et si iucunditate obtam excellentem honoris gra-
dam adeptum tunc affectus fuisti, frater meus, tuusq; præceptor lætitia gestiens, animo sic
exultauit, vt totus alacer hilarisq; videretur, quem tu pari officio vnice dilexisti, ac Docto-
rem, cum ob singularem eius eruditionem, tum ob morum sanctitatem semper habuisti
præcipuum. Cognoueras enim multa bene nata ingenia perire vitio instituentium: & non
minus interesse, vt est apud Plinium, quos ascueris præceptores, quàm quod nacti simus pa-
rentes, non abre, extremum licet egerit vitæ diem, illius tamen memoriz non te cæpit ob-
liuio; cum nulla præterea dies, quin nomen suum apud probatissimos viros extollas atq; ce-
lebres. Sed esto, Clarissime Turriane, hæc (& si verissima) in causa non esse, vt hosce fratris

INDEX

EXPRESSVM FRANCOFVRTI
AD MOENVM, PER NICOLAVM BASSVM,
Impensis Hieronymi Feyerabent.

Anno Domini.

M. D. LXXI.

